

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Lectionarius de tempore - Cod. Aug. perg. 13**

**[Reichenau ?], [13. Jh.]**

Dominica. I. post octavam penten.; Lectio sancti evangelii. Secundum Lucam [=16,19-31]. Omelia beati Gregorii pape de eadem lectione.

[urn:nbn:de:bsz:31-41548](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41548)

dabit gerin suu & erunt intra  
sua absq; timore. Et scient quia  
ego dñs. cū cōtuerō catenas iu  
gi eoz. & eruerō eos de manu in  
perantiū s̄ & n̄ erūt ultra in rāpi  
nā gentib; neq; bestie terre de  
uorabunt eas. s; habitabunt cō  
fidenter absq; ullo timore. Et  
suscitabo eis gerin nominatum  
& n̄ erūt ultra in munita fame in  
terra neq; portabunt ampli obp  
bria gentiū & scient qā ego dñs  
d̄s eoz cū eis. & ipsi populus m̄s  
domus isrl̄ ait dñs d̄s. Vos aut̄  
greges mei greges pascue mee  
homines estis & ego dñs d̄s ur̄  
dicit dñs d̄s.

**DOM. 1. POST**

**OCT. PEN. T. E. N.;**  
**L. E. C. T. I. O. S. C. I. E. V.**  
**S. C. D. M. L. V. C. A. O.;**

h̄ ill̄ temp̄. Dixit dñs ih̄c di  
scipulis suis parabolam hanc.

**H**omo q̄dam erat diues. &  
induebat purpura & bysso. &  
epulabat cotidie splendide. Et  
erat q̄dam m̄dicus nomine  
lāharus. q̄ iacebat adianuā ei  
ulcerib; plenus. cupiens satura  
ri de micis q̄ cadebant de m̄sa  
diuitis. & nemo illi dabat. S;  
& canes uenebant. & linge  
bant ulcera ei. Factū ē autē

ut moreret mendicus. & porta  
ret ab anglis in sinu abrahę.  
Mortuus ē autē & diues. & sepul  
tus est in inferno. Ueniens autē  
oculos suos cū eēt in tormentis.  
uidit abrahā a longe. & lāharū  
in sinu ei. Et ipse clamans dixit.  
Pater abrahā miserere mei. & mit  
te lāharū ut intingat extre  
mū digiti sui in aquā. ut refri  
geret linguā meā. quia crucior  
in hac flama. Et dixit illi abra  
ham. Fili. recordare qā recepi  
sti bona multa tua. & lāharus  
similit̄ mala. Nō autē hie cōsolat̄.  
tu ū cruciaris. Et in his omnib;  
int̄ nos & uos chaos magnum  
firmatū ē. ut hi q̄ uolunt hinc  
trāsire ad uos n̄ possint. neq; in  
de huc trāsire. Et ait. Rogo  
ḡ te pater ut mittas eū in domū  
patris mei. habeo enī q̄nq; fr̄es  
ut testet̄ illis. ne & ipsi ueniant  
in locū hunc tormentoz. Et ait  
illi abrahā. Habent moysen  
& p̄phas. audiant illos. At ille  
dixit. Non pater abrahā. s; si q̄  
ex mortuis ierit ad eos. peniten  
tiam agent. At autē illi. Si  
moysen & p̄phas n̄ audiunt.  
neq; si quis ex mortuis resurre  
xerit credent.

coll  
O s̄ in te sp̄antiū focci  
adesto p̄pter inuocatio  
nr̄is. iqua sine te in  
potest mortalit̄ infir  
p̄rā auxiliū gr̄e tue  
exequendis mandati  
i uoluntate t̄. i action  
ceamus. p̄

**I**OMFLIA BEATI GREGORII  
 PP. DE FAD EM LECT;  
 NYFRBIS SACRI  
 euangelii s̄s km̄i p̄us sequenda  
 ē ueritatis h̄ystoria. & post modū  
 requirenda sp̄italis intelligentia  
 allegorie. Tē nāq; allegorie fructū  
 suauit̄ carpit. cū p̄us ph̄ystorice  
 ueritatis radice solidat. S; quia n̄  
 nunq; allegoria fide edificat. &  
 h̄ystoria moralitatē. nos q̄ auctore  
 dō iā fidelib; loq̄mur. n̄ abre cre  
 dimus. s; ipsū loquendi ordinem  
 p̄ponamus. quatin̄ q̄ fide firmā  
 iā tenetis. p̄us de allegoria aliqd  
 breuit̄ audire debeat. Et quod  
 uob̄ de moralitate h̄ystorie ual  
 de ē necessariū. hoc in expositio  
 nis n̄re ordine seruet̄ extremū.  
 q̄a ea plerūq; solent melī recoli.  
 q̄ cōtingit post modū audiri. Sen  
 sus ḡ allegoricos sub breuitate  
 inscurrim̄. ut ad moralitatis lati  
 tudinē cicuis uenire ualeamus.

**H**omo q̄dam erat **11.**  
 diues. q̄ induebat̄ purpu  
 ra & bysso. & epulabat̄ cotidie  
 splendide. Quē s̄s km̄i. quem  
 diues iste q̄ induebat̄ purpura  
 & bysso & epulabat̄ cotidie  
 splendide. nisi iudaicū p̄lm̄  
 designat. q̄ cultū uitę exterius

habuit. q̄ acceptę legis deliciis ad  
 nitore usus ē. n̄ ad utilitatē. Quē  
 uero labarus ulcerib; plenus. nisi  
 gentile p̄lm̄ figurat̄ exp̄mit.  
 Qui dū cōuersus ad d̄m peccata sua  
 cōfiteri n̄ erubuit. huic uulnus in  
 cute fuit. Incutis q̄ppe uulnere  
 uirus auiscerib; trahitur. & foras  
 erumpit. Qd̄ ē ḡ peccatorū cōfessio.  
 n̄ quedā uulnerū ruptio. Quia pec  
 cata uirus salubrit̄ aperit̄ mēfessi  
 one. qd̄ pestifere latebat in m̄te.  
 Uulnera & enī cutis. in superficie  
 trahunt humore putredinis. &  
 cōfessio peccā qd̄ aliud agimus.  
 n̄ malū qd̄ in nobis latebat ape  
 rimus.

**111.**

**L**abarus uulneratus  
 cupiebat saturari de micis q̄ cade  
 bant de m̄sa diuitis. & nemo illi  
 dabant. q̄a gentile quēq; in cōgn  
 tionē legis admittere sup̄b; ille po  
 pulus despiciebat. Qui dū doct̄nā  
 legis n̄ ad caritatē habuit. sed ad  
 elationē. q̄si de acceptis opib; tu  
 muat. Et q̄a ei uerba defluebant  
 de scientia. quasi ei micę cadebāt  
 de m̄sa. At cont̄ iacentis paup̄is  
 uulnera linguebant canes. Non  
 nunq; solent in sacro eloq̄o p̄canes  
 p̄dicatores sc̄i intelligi. Canum  
 & enī lingua dū linguat̄ uulnus

... q̄a & doctores sc̄i dū mōte  
 bone peccatū n̄ instruit. nos  
 uulnus mem̄is plingū arguit  
 Et q̄a nos loquendo ap̄ccatū cap  
 unt. quasi tangendo uulnera a  
 nitate reducit. Quia enim ad  
 nomine p̄dicatę lingua figurat̄  
 dō p̄salmitā dicitur. Lingua  
 n̄m̄i t̄m̄q; gemmes ab ip̄o  
**E**randes infidelib; sc̄i p̄  
 catore dicit̄ s̄. q̄i mal  
 stione ueritatē cont̄ fidei l̄tē  
 n̄q; ueritatē magni p̄bo ut  
 ma d̄ca l̄t̄at̄ dedit. Quo con  
 de quōdā rephatone d̄. Canes  
 uerit̄ ualentes l̄t̄atē. Quā ḡ p̄  
 d̄ctores sc̄i peccā d̄m̄ant. cō  
 fessione uero peccatorū ap̄p̄at̄  
 ducunt̄. In t̄m̄m̄ alterit̄u pe  
 cata uir̄ & uerit̄ p̄m̄uē ut salu  
 m̄m̄. uelut labarus enim linguat̄  
 q̄ sc̄i doctores dō gentiliū cōfessi  
 nes accipit. in t̄m̄ uulnera l̄t̄atē  
 restant. Unde & uerit̄ Labarus  
 in p̄m̄ ad uuln̄. q̄a q̄i h̄m̄o  
 ad̄t̄ monē uiuunt. q̄o uulnera  
 p̄m̄one euant. Vnde etiā  
 p̄m̄one om̄i l̄t̄a ad uuln̄  
 linguat̄. Ad uuln̄ & enim  
 uulnera etiā linguebat̄. q̄a plerūq;  
 uerit̄ mala q̄nos uob̄  
 p̄p̄o favore lau

curat. quia et doctores sancti dum in confessione peccati nostri instruunt. nos quasi uulnus mentis per linguam terunt. Et quia nos loquendo a peccatis eripiunt. quasi tangendo uulnera ad sanitatem reducunt. Quia enim canum nomine per dicatores lingua signatur. domino per psalmistam dicitur. Lingua canum tuorum eximicis ab ipso. **IIII.**

**E**x uideis infidelibus sancti per dicatores electi sunt. qui in assertionem ueritatis contra fures latronesque uenientes. magnos per domino ut ita dicam latratus dederunt. Quo contra de quorundam reprobatione dicit. Canes muti non ualentes latrare. Quia ergo per dicatores sancti peccata damnant. confessionem uero peccatorum approbant. dicentes. Confitemini alterutrum peccata uestra et orate per uincem ut saluemini. ulcera labari canes lingunt. quia sancti doctores dum gentiliu confessiones accipiunt. mentium uulnera salutem restituunt. Unde et bene labarus interpretatur aduersus. quia ipsi hunc ad reprobationem uiuant. qui uulnera per correptionem curant. Potest etiam per lincionem canum lata adulantium lingua signari. Adulantium enim uulnera nostra ungere est. quia plerumque solent etiam ipsa mala quos in nobis reprehendimus. in probo favore lau-

dare. Contigit uero ut utique moret. Diues quinduebat purpura et bysso sepultus est in infernum. in sinu uero abrahe labarus ab angelis deductus est. Quod abrahe sinus nisi secretam regem significat patris. De qua ueritas dicit. Multi uenies ab oriente et occidente et recumbent cum abraham et ysaac et iacob in regno celorum. filii autem regni eicientur in tenebras exteriores. **Ev**

**D O M . II . P O S T O C T . P .**  
In illo tempore. **Secundum lucam 9;**  
Dixit dominus ihesu discipulis suis similitudinem hanc. **H**omo quidam fecit cenam magnam. et uocauit multos. Et misit seruum suum hora cene dicere inuitatis ut ueniret. quia iam parata sunt omnia. **GRK.** Et cepunt omnes simul excusare. Primus dixit ei. Nullam enim. et necesse habeo exire et uidere illam. Rogo te. habere me excusatum. Et alii dixerunt. Iugiter enim quicquid. et eo probare illa. Rogo te. habere me excusatum. Et alii dixerunt. Uxorem dixi. et ideo non possum uenire. Reuersus ergo seruus. nuntiavit haec domino suo. Tunc uatris patris familias. dixit seruo suo. Cui cito implentur. et uicos ciuitatis. et pauperes ac debiles. cecos. et claudos introduce huc. Et